

Titeren bij Paarden

Auteur: Dierenarts Odette Radier

Paarden kunnen voor een aantal ziektes gevaccineerd worden. Tetanus en influenza zijn de meest voorkomende. Daarnaast is er nog Rhinopneumonie, West-Nijl virus en droes.

Veel paarden worden standaard elk jaar gevaccineerd voor tetanus en influenza. De vaccinatie voor influenza moet elk jaar gegeven worden, omdat deze maar 1 jaar werkt. De vaccinatie voor tetanus kan om het jaar gegeven worden, omdat deze langer werkzaam is.

Tegenwoordig is er veel te doen over titeren bij honden en katten. Bij titeren wordt er een beetje bloed afgenomen en middels een test bepaald hoeveel antistoffen er nog aanwezig zijn in het bloed. Bij honden kan dit alleen voor hepatitis, parvo en hondenziekte en niet voor bv de ziekte van Weil, die moet elk jaar herhaald worden. Als er nog voldoende antistoffen aanwezig zijn hoeft de hond niet gevaccineerd te worden. Bij de hond wordt er gebruik gemaakt van de VacciCheck, dit is een semi-kwantitatieve test, dat wil zeggen dat je kan bepalen hoeveel antistoffen er aanwezig zijn in het bloed. En zo kan je bepalen over hoeveel tijd de hond weer getiterd moet worden (dit is maximaal 3 jaar).

Bij paarden is het ook mogelijk om te titeren, echter zijn er een aantal verschillen met de titeren bij de hond. Bij paarden kan er alleen getiterd worden voor Tetanus. Dus niet voor influenza, deze enting moet nog elk jaar gegeven worden, beetje vergelijkbaar met de ziekte van Weil voor de hond. Ook is het bij paarden niet mogelijk te bepalen hoeveel antistoffen er zijn. Met de test bepaal je alleen of er op dat moment wel of geen antistoffen zijn voor Tetanus. Het advies is om elk jaar te titeren voor tetanus. Als de test aangeeft dat er geen antistoffen meer aanwezig zijn dan moet je voor Tetanus vaccineren, als er wel antistoffen zijn dan hoef je dus niet voor Tetanus te vaccineren en kan je alleen de vaccinatie voor Influenza laten geven.

Een goed tijdstip om te titeren is als de vaccinatie weer gegeven moet worden, over het algemeen 2 jaar na de laatste vaccinatie. Maar het kan ook om te bepalen of de enting wel is aangeslagen, bv 6 weken na een vaccinatie met Tetanus.

Veulens krijgen antistoffen van hun moeder mee via de biest. In de loop van tijd dalen deze antistoffen in het bloed bij het veulen en dan is het veulen niet meer beschermd. Zolang er nog antistoffen van de moeder (de zogenaamde maternale antistoffen) in het bloed van het veulen aanwezig zijn, zal de vaccinatie niet aanslaan. In dit geval kan je ook titeren, op bv 6 maanden wanneer de eerste vaccinatie normaal gesproken gegeven wordt. Als er dan nog maternale antistoffen aanwezig zijn, dan heeft het niet veel zin om te vaccineren. En kan je over bv een maand nogmaals titeren om te kijken of de maternale antistoffen dan weg zijn, en dan pas de vaccinatie geven.

In principe kan ieder paard getiterd worden, ook als je wedstrijden rijdt, Tetanus is immers geen verplichte vaccinatie. Het is ook geen ziekte die van paard tot paard wordt overgedragen. Bij fokmerries kan het ook, bv aan het eind van de dracht om te kijken of er nog voldoende antistoffen zijn voor Tetanus, als dat het geval is dan hoef je niet te vaccineren voor Tetanus, wel voor Influenza.

Hoe gaat het titeren bij paarden zijn werk?

Er wordt een beetje bloed afgenomen, in een buisje gedaan. En dan wordt even gewacht tot het bloed uitzakt in plasma en de bloedcellen (de test kan ook met vol bloed gedaan worden, maar dat is minder betrouwbaar). Daarna wordt er een druppel plasma op de test gebracht samen met 2 druppels reagens.

Na 10 minuten verschijnen er dan 1 of 2 streepjes, 1 streepje is de controle en de andere is de testuitslag. Als er 2 streepjes verschijnen zijn er antistoffen aanwezig voor Tetanus en hoeft het paard hiervoor niet gevaccineerd te worden. Als de lijn maar vaag zichtbaar is zijn er maar weinig antistoffen aanwezig voor Tetanus, en zou je de test na een paar maanden kunnen herhalen i.p.v. pas na een jaar. Of je zou er voor kunnen kiezen toch te vaccineren en na een maand te controleren d.m.v. opnieuw titeren of de vaccinatie is aangeslagen. De dierenarts die de test afneemt kan hierover adviseren.

Waarom titeren voor Tetanus?

Als je de vaccinatie voor Tetanus geeft, terwijl het paard nog voldoende antistoffen heeft voor Tetanus (deze kunnen aanwezig zijn door een vaccinatie of van de moeder afkomstig), dan geef je deze vaccinatie eigenlijk voor niets. Met andere woorden je belast het paardenlichaam onnodig met de vaccinatie. Zolang er namelijk nog antistoffen aanwezig zijn zal de vaccinatie niet aanslaan, er worden dan niet meer antistoffen aangemaakt. De meeste paarden hebben ogenschijnlijk geen last van een vaccinatie, maar elke vaccinatie die niet noodzakelijk is, is er toch 1 teveel, het zou maar net jouw paard zijn die er wel ziek van wordt. Er zijn veel bijwerkingen bekend van een vaccinatie, ernstige en minder ernstige. Ook zijn er aandoeningen waarvan gedacht wordt dat deze veroorzaakt worden door een vaccinatie, het is nog niet aangetoond dat dit zo is, evenals dat het niet zo is. Er zijn ook mensen die beweren dat de vaccinatie voor Tetanus bij paarden net zo lang werkt als bij mensen, deze vergelijking kan je niet trekken, een mens is totaal anders dan een paard en ook het vaccin is anders. Helaas worden er nog niet veel paarden getiterd, ik zelf heb er nu 14 gedaan, waaronder mijn eigen paarden. Als het meer bekendheid krijgt zal er ook meer bekend worden over de werkingsduur van het vaccin, maar ik denk wel dat het heel erg afhankelijk is van het paard. Als je niet titert en bv maar 1 keer per 5 jaar gaat vaccineren, kan het best zijn dat het paard een periode onbeschermd rondloopt tegen Tetanus. De meeste paarden die ik heb getiterd hadden nog voldoende antistoffen tegen Tetanus, 4 echter niet. 2 paarden van die 4 waren nog nooit gevaccineerd, 1 voor het laatst 5 jaar ervoor en 1, 3 jaar ervoor.

Mocht het naar aanleiding van de titertest, toch nodig zijn om een paard te vaccineren, dan is het mogelijk deze vaccinatie te ontstoren, de meeste holistisch werkende dierenartsen kunnen dit. Elke dierenarts zal dit op een andere manier doen. Het beste is om voorafgaand aan de vaccinatie hier al mee te beginnen, maar het kan ook direct erna als dit praktisch gezien niet mogelijk is.

Ik hoop dat er naar aanleiding van dit artikel en als meer bekend wordt of de mogelijkheid van titeren bij paarden, dat meer mensen hun paarden laten titeren. Bij honden is het inmiddels meer en meer bekend, en heel veel mensen laten hun honden titeren, het zou mooi zijn als dat ook bij paarden gebeurt.